

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАР СУКСУЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

423736, Татар Суксы авылы,
Гагарин ур., 1 б нче йорт.
Тел. 3-44-60

e-mail: tsuk-akt@yandex.ru

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ ТАТАРСКО-СУКСИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

423736, с. Тат. Суксы, ул. Гагарина,
дом 1 б.
Тел. 3-44-60
e-mail: tsuk-akt@yandex.ru

РЕШЕНИЕ
09 апрель 2020 ел

КАРАР
№ 7

Актаныш муниципаль районы Татар Суксы авыл жирлегенең шәһәр төзелеше
проектлаштыруның жирле нормативлары турында

Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл жирлеге башкарма комитеты
Иске Кормаш авыл жирлегенең озак сроклы шәһәр төзелеше сәясәтен булдыру
максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 8
статьясындагы 1 пунктының 2 пунктчасы һәм 29.4 статьясы нигездә эшләнгән
жирле нормативлары турында мәгълүматны тыңлаганнан соң, Татар Суксы авыл
жирлеге халкының тормыш-көнкүрешен үңай шартлар белән тәэмин итүгә һәм
жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь исәп-хисап
курсәткечләрен һәм мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган
максималь дәрәҗәдә үтәлү дәрәҗәсен билгеләүгә юнәлдерелгән Иске Кормаш
авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. Актаныш муниципаль районы Татар Суксы авыл жирлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын расларга (1 нче кушымта);
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында «Татар Суксы авыл жирлеге» бүлегендә урнаштырырга.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны уз өстемә алам.

Башлык: *Г.Г.Хамматуллина*

Г.Г.Хамматуллина

Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районы
Татар Суксусы авыл жирлеге
Советы карарына
09.04.2020 ел № 7
кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТАТАР СУКСУЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ПРОЕКТЛАРЫ
ЖИРЛЕ НОРМАТИВЛАРЫ

2020 ел

ЭЧТӘЛЕК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

- 1.1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Татар Сүксы авыл жирлегенең шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативлары (алга таба нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының норматив-хокукый актлары нигезендә эшләнде.
- 1.2. Әлеге нормативлар белән җайга салынмаган мәсьәләләр «техник җайга салу турында» 27.12.2002 ел, № 184-ФЗ Федераль закон таләпләре нигезендә, Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән җайга салына.
- 1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукый формаларына карамастан, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының Татар Сүксы авыл жирлеге территорииясендә үз эшчәнлеген алып баручы барлык шәһәр төзелеше эшчәнлеге субъектлары өчен мәжбүри.
- 1.4. Шәһәр төзелеше проектларының жирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр керту федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Татар Сүксы авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.
- 1.5. Әлеге нормативлар авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен билгели.
- 1.6. Авыл жирлеге халкының тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган жирле әһәмияттәге объектларга түбәндәгә өлкәләргә карый торган объектлар керә::
Халыкны электр, жылышлык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны ағызу;
авыл жирлекләре чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары, жирле әһәмияттәге транспорт объектлары;
социаль яклауга мохтаж гражданнарның хокукларын тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелешен үстерүгә дәүләт ярдәме турында;
мәдәният, массакүләм ял, ял;
мәгълүматлаштыру һәм элемтә;
физик культура һәм массакүләм спорт;
көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару;
төзекләндерү һәм яшелләндерү;
ритуаль хезмәтләр күрсәту;
социаль тәэмин итү һәм социаль яклау.
- 1.7. Нормативлар үз эченә түбәндәгә өлешләрне ала:
төп өлеш (авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре;);
нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буенча материаллар;
нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре һәм өлкәсе;
авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге объектларга булган ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр;
авыл жирлегенең кыскача характеристикасы.

2. ИСӘПЛӘҮ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ һәм ӨЛКӘСЕ

- 2.1. Татар Сүксы авыл жирлегенең территориаль планлаштыру документларын, Татар Сүксы авыл жирлеге территорияләренә карата эшләнелә торган

территорияне планлаштыру документларын өзөрлөү, Килештерү, раслау һәм тормышка ашыру вакытында әлеге нормативларда билгеләнә торган исәп-хисап күрсәткечләре кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелешен проектлаштыру нормативлары дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарның үтәлешен тикшереп тору һәм күзәту органнары тарафыннан каарлар кабул итү өчен кулланыла.

2.3. Жирлекнең жирле өһәмияттәге объектлары исемлеге, авыл жирлеге халкының минималь тәэмин ителүчәнлеге дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм әлеге нормативларның төп өлешендә китерелгән авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь үтемле булу дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре үтәлү өчен мәжбүри булып тора.

2.4. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлеге нормативларда сылтама бирелә торган документларны юкка чыгарганда һәм (яки) үзгәрткәндә гамәлдән чыгарылган нормаларга таянып эш итәргә кирәк.

3. ТАТАР СУКСУЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ КЫСКАЧА ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

3.1. Кыскача характеристика

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Татар Суксы авыл жирлегенең саны, халық саны, тыгызлығы һәм социаль-демографик составы турында мәгълүматлар, жирлекнең башка характеристлы үзенчәлекләре 1 нче таблицада китерелгән.

1 нче Таблица

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	Характеристика
1	Авыл жирлеге территориясенең муниципаль район һәм Татарстан Республикасы структурасында урнашыу	Татар Суксы авыл жирлеге Актаныш муниципаль районының көнбатыш өлешендә, Татарстан Республикасының көнчыгыш өлешендә урнашкан. 1 битнең график өлешен карагыз
2	Авыл жирлеге чикләрендәге территориянең гомуми мәйданы, га	28570
3	Авыл жирлеге составына керүче торак пунктлар исемлеге	Татар Суксы авылы Мари-Суксы авылы Карт авылы Яңа Кормаш авылы Түбән карач авылы Югары карач авылы
2020 елның 1 гыйнварына дайми халық саны		
4	Барлығы, кеше	1614
	шул исәптән, торак пунктлар, кеше:	
4	Татар Суксы авылы	734
	Мари-Суксы авылы	376
	Карт авылы	132
	Яңа Кормаш авылы	367
	Түбән карач авылы	5
	Югары карач авылы	0
5	Халық тыгызлығы 01.01.2020 ел, кеше/кв. км	5,6
6	Халыкның яшь структурасы 01.01.2020 ел.	

	хезмәткә сәләтле яштән яшърәк халық, кеше.	169
	хезмәткә сәләтле яштәгө халық (иратлар 16 - 59 яшь, хатын-кызлар 16 - 54 яшь), кеше.	793
	ЭШ яшеннән өлкәнрәк халық, кеше	652
Авыл жирлегенең торак фонды 01.01.2020 ел.		
	барлығы, мең кв. метр торак мәйданы	31697,56
7	шул исәптән торак пунктлар буенча, мең кв. метр торак мәйданы: Иске Кормаш авылы Кыр-Каентүбә авылы Иске Балтач авылы Яңа Балтач авылы Шәбезбаш авылы	14408 7381 2591 7204 113 0
8	Халыкның торак белән тәэмин ителеш дәрәжәсе, кв.м / кеше.	19,63
Авыл жирлеге территориясендә табигый-климат шартлары		
	климат районы (климатик районлаштыру картасы нигезендә, төзелеш өчен)	II В
9	сейсмик куркынычлык дәрәжәсе (балл)	6
	табигать-климат шартларына гомуми бәя	үңайлыш

4. ТӨП ӨЛЕШ

4.1. Авыл жирлеге халкын электр, жылыштык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары белән тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.1.1. Торак пунктларны төзүнең инженерлық жиһазлары системаларын билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган авыл жирлеген территориаль планлаштыру документлары һәм су белән тәэммин итү, канализация, электр, жылышлық һәм газ белән тәэммин итү схемалары нигезендә проектлаштырырга кирәк.

Әлеге тармак схемаларында технологиянең, күтінен, инженерлық чөлтәрләре күләменең принципиаль мәсьәләләре хәл итепергә, схеманы тормышка ашыру чираты буенча тәкъдимнәр бирепергә тиеш.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкны тәэмин итүнен минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Электр белән тәэмин итү системасы объектлары: электр трансформатор подстанцияләре, бүлү пунктлары, төрле көчөнешләрдәге электр чөлтәрләре	Торак һәм жәмәгать биналарының электр энергиясе белән 100 процент тәэмин ителеше; Торак урамнарның 100 процент яктыртылышы	билгеләнми
2	Жылышлық белән тәэмин итү системасы объектлары, шул исәптән: үзәкләштерелгән: котельный лар, электростанцияләре, жылышлық чөлтәрләре; үзәкләштерелмәгән: автоном һәм индивидуаль котельный лар, фатир жылышлық генераторлары, жылышлық чөлтәрләре	Торак һәм ижтимагый биналарның жылышлық энергиясе белән 100 процент тәэмин ителеше	билгеләнми
3	Үзәкләштерелгән газ белән тәэмин итү системасы объектлары: газ бүлү һәм газ түтүрү станцияләре һәм пунктлары, газ жайга салу пунктлары, газ бүлү чөлтәрләре	Торак биналарны газ белән тәэмин итү 100%	билгеләнми
4	Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системасы объектлары: су белән тәэмин итү чыганаклары, су корылмалары, су саклау өчен савытлар, сууткәргечләр	Торак һәм ижтимагый биналарны су белән алутәэмис итү 100%	билгеләнми

5	<p>Су бұлғы системасы объектлары * шул исәптән:</p> <p>үзәкләштерелгән:</p> <p>чистарту корылмалары, канализация насос станцияләре, канализация торбалары;</p> <p>үзәкләштерелмәгән:</p> <p>локаль чистарту корылмалары, су ағызы станцияләре, канализация торбалары</p>	<p>Торак һәм ижтимагый биналарның 100 процент тәэмин ителеше</p>	билгеләнми
---	--	--	------------

* исәп-хисап күрсәткечләре яңғыр канализациясенә қагылмый

4.2. Торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары һәм жирле әһәмияттәге объектларга караган транспорт объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.2.1. Автомобиль транспорты барлық биналарга һәм корылмаларга да барып житәргә тиеш.

4.2.2. Авыл жирлеге халкы өчен жәмәгать транспорты тұкталышларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәҗәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк. Авыл жирлеге халкының әлеге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

3 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халық өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе (метрлар)
1	Тұкталыш пунктлары	500

4.3. Авыл жирлеге халкының социаль яклауга мохтаҗ гражданнарның хокукларын тәэмин иту максатларында гамәлгә ашырыла торган торак төзелеше объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.3.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 4 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

4 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкның тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе (кв.м / кеше)		Халық өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
		2020 ел	2026 ел	

1	Авыл торак пунктларында торак биналар	25,4	29,21	билгеләнми
Искәрмә. Киләчәктә исәп-хисап күрсәткечләре 2025, 2035 елларда ирешелгән торак урыннарының гомуми мәйданы белән тәэмин ителешнең факттагы минималь дәрәҗәсен исәпкә алып корректлана.				

4.4. Авыл жирлеге халкының ял иту, массакуләм ял иту, ял иту объектлары белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәҗәдә файдаланылының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 5 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

5 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкны тәэмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Клуб учреждениеләре халык саны булган торак пунктлар өчен: 0,2 – 1 мең кеше. 1 – 3 мең кеше. 3-5 мең кеше.	300 урын 300-230 урын 230-190 урын	билгеләнми
Халык саны булган авыл жирлекләре өчен авыл китапханәсе:			
2	1 – 3 мең кеше.	6-7,5 мең саклау берәмлеге; 5-6 урын-1000 кешегә.	билгеләнми
	3-5 мең кеше.	5-6 мең саклау берәмлеге; 4-5 урын-1000 кеше.	

Искәрмә.

- Зур торак пунктлар өчен азрак исәп-хисап күрсәткечен алырга кирәк.
- Халык саны 1,5 меңнән артык кеше булган авыл торак пунктлары (район үзәкләре һәм үзәкләре) өчен объектларның санын, составын һәм сыйдырышлылыгын билгеләгәндә, 30 минутлык жәяүлеләр йөри алырлык зонада урнашкан башка торак пунктлардан килгән халыкны өстәмә рәвештә исәпкә алырга кирәк.
- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 26.01.2009 елдагы 42 номерлы карары нигезендә, 2019 елга кадәр клуб учреждениеләре һәм китапханә хезмәтләре белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсе гамәлдәге тәэмин ителеш дәрәҗәсендә кабул ителә.

4.5. Авыл жирлеге халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тәэммин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәҗәдә үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре;

4.5.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 6 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

6 нчы таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халықны тәэммин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе	Халық өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Спорт заллары	1000 кешегә идән мәйданы 350 кв. метр.	билгеләнми
2	Яссы спорт корылмалары	1000 кешегә 1950 кв. метр.	билгеләнми

4.6. Авыл жирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэммин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләп чыгару күрсәткечләре;

4.6.1. Авыл жирлеге халкын мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектлары белән тәэммин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләрен 7 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

7 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Үлчәү берәмлеге	Халықны тәэммин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Почта элемтәсе бүлеге	төзелеш объектлары авыл жирлеге	1

4.6.2. Авыл жирлеге халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Авыл жирлеге халкының көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары белән тәэммин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре;

4.7.1. Көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару объектлары исемлеге, мондый объектларның урнашуы Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Татар Суксуы авыл жирлеге территориясен санитар чистартуның Генераль схемасы нигезендә кабул ителә.

4.7.2. Авыл жирлеге халкы өчен каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен контейнер мәйданчыкларының территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуы (яшәү урыннарыннан, балалар һәм дәвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт

мәйданчыкпаратынан, ял иту урыннарынан ераклық) буенча исәп-хисап курсөткечен 100 метр күләмендә кабул итәргә кирәк.

4.8. Авыл жирлеге халкын төзекләндөрү һәм яшелләндөрү объектлары белән тәэммин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсөткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр мөмкин булган дәрәҗәдә файдаланылуының исәп-хисап курсөткечләре;

4.8.1. Авыл жирлеге халкының гомуми файдаланудагы яшелләндөрелгән территорияләр белән тәэммин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсөткечләрен 8 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

8 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкны тәэммин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе (кв. метр / кеше)	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Авыл торак пунктларында гомуми файдаланудагы яшелләндөрелгән территорияләр	12	билгеләнми

Искәрмә.

Урманнар тирә-юнендә урнашкан торак пунктлар өчен эре елгаларның һәм сулыкларның яр буе зоналарында, гомуми файдаланудагы яшелләндөрелгән территорияләрнең мәйданы 20% тан да ким булмаска тиеш.

4.9. Авыл жирлеге халкының ритуаль хезмәтләре курсату объектлары белән тәэммин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсөткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсөткечләре;

4.9.1. Курсателгән исәп-хисап курсөткечләрен 9 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

9 нчы таблица

№ т/б	Объектның исеме	Халыкны тәэммин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе (1 мең кеше /га)	Халык өчен территориаль мөмкинлекләрнең максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсе
1	Традицион күмү зираты	0,24	билгеләнми

4.10. Авыл жирлеге халкын социаль тәэммин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәэммин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсөткечләре; авыл жирлеге халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булыын исәпләү курсөткечләре;

4.10.1. Инвалидларның шәхси автотранспортын дайими саклау урыннары белән тәэммин ителеш дәрәҗәсе жиңел автомобильләрнең дайими саклау урыннарының гомуми саныннан 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган), шул исәптән инвалидларның кресло-коляска автомобильләре өчен маҳсус урыннарының 5% ына тигез булырга тиеш.

Инвалидларның шәхси автотранспортын вакытлыча саклау урыннары белән тәэммин иту дәрәжәсен учреждениеләр һәм хезмәт күрсәту предприятиеләре янында жиңел автомобильләрне қыска вакытлы саклау өчен ачык мәйданчыкларда 10% ка (ләкин 1 урыннан да ким булмаган) кабул итәргә кирәк.

5. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘҢЕМİЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРГА БУЛГАН ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘҮ, ӘЛЕГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР

5.1. Авыл жирлеге халкының электр, жылышлық, газ һәм су белән тәэммин иту, ташландык суларны агызы объектларында норматив ихтияжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.1.1. Электр белән тәэммин иту системаларын проектлауны «Торак һәм жәмәгать биналарының электр жайламаларын проектлау һәм монтажлау» СП 31-110-2003 таләпләренә туры китереп билгеләнә торган электр чыганакларына электр нагрузкасы курсәткечләре (6 бүлек), «ФСК ЕЭС» ААЖнең техник сәясәте турыйндағы 2006 елның 2 июнендәге Нигезләмә (2 бүлек) нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Алдан исәп-хисаплар ясау өчен торак пунктлар территорияләренең чагыштырма исәп-хисап йөкләнешенең эреләнгән курсәткечләрен 10 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

10 нчы таблица

Халық саны (мен кеше)	Торак пункт		
	табигый газда плитәләр белән (кВт/кеше)		
	тулаем алганда, торак пункт буенча	шул исәптән:	микрорайоннар /төзелеш кварталлары
кимендә 3		0,41	0,51
			0,39

Искәрмә.

1. Торак пункт үзәге төшөнчәсе астында төрле административ, мәдәни, уку учреждениеләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре тупланган территориине аңларга кирәк.

2. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләреннән йөкләмәләр исәпкә алынмаган. Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентларны кулланырга кирәк:
табигый газда плиталы торак пунктлар өчен: 1,2-1,6.

Торак пункт үзәге территорииясендә зур әһәмияткә ия булырга кирәк.

Электр энергиясен булу системасының көчәнешен сайлау, перспективалы электр йөкләнешләренең үсешен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасының булу электр чөлтәре комплексы чөлтәрләренең перспективалы үсеше схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр чөлтәрләренең киеренкелеге исәп-хисап чоры һәм энергия системасында көчәнешләр системасы чикләрендә аларны үстерү концепциясен исәпкә алып сайланы: 35 – 110 – 220 – 500 кВ яки 35 – 110 – 330 – 750 кВ.

Электр белән тәэммин иту системасының көчәнеше, энергия трансформациясе баскычларының ин аз санын исәпкә алып, сайлап алынырга тиеш. Якын арада 35-110/10 кВ көчәнешләр системасы ин максатка ярашлы булып тора.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм булу жайламаларын проектлауны электр жайламаларын урнаштыру кагыйдәләре һәм 2006 елның 2 июнендәге «ФСК ЕЭС» ААЖнең техник сәясәте турыйндағы Нигезләмәнен 2 булеге таләпләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Трансформатор подстанцияләре, бүлү җайланмалары һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан кабельләргә һава электр линияләре күчү пунктлары ябык типтагы проектларга тәкъдим ителә.

5.1.2. Яңа жылышлық белән тәэммин иту системаларын проектлау һәм тәзу, гамәлдәге жылышлық белән тәэммин иту системаларын реконструкцияләү һәм үстерү авыл жирлеген жылышлық белән тәэммин итуңең расланган схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Жылышлық белән тәэммин иту системаларын проектлауны кулланучылар категорияләрен исәпкә алып, «Жылышлық чөлтәрләре» СНиП 41-02-2003 (5 бүлек), ГОСТ Р 54964-2012 "Туры килү-килмәүне бәяләү" күчемсез милек объектларына экологик таләпләр (А күшымтасы).

Торак пунктлар территорияләрендә үзәкләштерелгән жылышлық белән тәэммин иту чыганакларын коммуналь-склад һәм житештерү зоналарында, жылышлық йөкләнеше үзәкләрендә урнаштырырга киңәш ителә.

Жылышлық белән тәэммин иту чыганакларын, жылышлық пунктларын урнаштыру акустик исәп-хисаплар белән нигезләнергә тиеш.

Трассаларны һәм жылышлық чөлтәрләрен салу ысуулларын «Жылышлық чөлтәрләре» СНиП 41-02-2003 (9 бүлек), СП 42.13330.2011 СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.07.01-89*таләпләренә туры китереп карага кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм тәзу» (12 бүлек).

5.1.3. Газ белән тәэммин итуңең гамәлдәге системаларын проектлау һәм тәзу, реконструкцияләү һәм үстерү СНиП 42-01-2002 «Газ бүлү системалары», ПБ 12-529-03 «Газ бүлү һәм газ куллану системалары иминлеге кагыйдәләре» таләпләренә туры китереп, Татарстан Республикасын газ белән тәэммин иту һәм газлаштыруның Генераль схемасы нигезендә, торак-коммуналь хужалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Авыл торак пунктлары өчен газ куллануның эреләндерелгән күрсәткечен бер кешегә елына 220 куб. м күләмендә кабул итәргә кирәк.

Газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре торак пунктлардан читтә урнаштырыга тиеш.

Газ тутыру пунктларын торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, жилле яктан урнаштырырга кирәк.

Газ бүлү чөлтәрендә газ басымын кимету һәм җайга салу өчен газ җайга салу (блоклы яки шкафлы) пунктларын проектларга кирәк.

Газ көйләү пунктның район үзәгендә, районның йөкләнеш үзәгенә мөмкин кадәр якын итеп урнаштырырга кирәк.

Торак пунктларда аерым урнашкан газ көйләү пунктларын биналарга һәм корылмаларга кадәр билгеле бер ераклыкта урнаштырырга кирәк:

газ басымы булганда, газ көйләү пунктни 0,6 МПа – 10 метрга кадәр;

газ басымы булганда, газ көйләү пунктни 0,6 – 1,2 МПа – 15 метр.

5.1.4. Торак пунктларны су белән тәэммин иту системаларын проектлау, шул исәптән су белән тәэммин иту чыганакларын сайлау, су алу корылмаларын урнаштыру СП 30.13330.2012 таләпләренә туры китереп эшләнергә тиеш: СНиП 2.04.01-85* «Биналарның эчке сууткәргечләре һәм канализациясе», СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.02-84* «Су белән тәэммин иту.

Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм тәзу» (12 бүлек), СанПиН 2.1.4.1074-01 «Эчәргә яраклы су.

Үзәкләштерелгән эчәргә яраклы су белән тәэммин иту системаларының су сыйфатына карата гигиена таләпләре. Сыйфат контроле. Кайнар су белән тәэммин иту системаларының куркынычсызлыгын тәэммин итугә гигиеник таләпләр», СанПин 2.1.4.1175-02 «Үзәкләштерелгән су белән тәэммин иту системаларының сыйфатына гигиеник таләпләр. Чыганакларны санитар саклау», ГОСТ 2761-84* «Үзәкләштерелгән хужалык-эчәр су белән тәэммин иту чыганаклары. Гигиеник, техник таләпләр һәм сайлау кагыйдәләре», СанПиН 2.1.4.1110-02 «Эчәргә яраклы су белән тәэммин иту чыганакларын һәм сууткәргечләрне санитар саклау зоналары»

Халыкның хужалык-эчәргә яраклы ихтыяжлары өчен тәүлегенә уртacha тәүлеклек (бер ел эчендә) су куллану күрсәткечен бер кешегә 200 литр күләмендә кабул

итәргә кирәк (эчке сууткәргеч һәм канализация белән тәэмин ителгән биналар, ванналар һәм жирле су жылытыклиар белән).

Су алу корылмаларның тибын һәм схемасын территориянең геологик, гидрогеологик һәм санитар шартларыннан чыгып сайларга кирәк.

Су чөлтәрләрен божра белән проектларга кирәк. Сууткәргечләрнең тупик сыйыкларын куллану рәхсәт ителә:

авария вакытында су белән тәэмин итүдә өзеклек булган очракта житештерү ихтыяжларына су бирү өчен;

торбаларның диаметры 100 мм дан артмаган хужалық-эчәргә яраклы ихтыяжларына су бирү өчен;

янгынга каршы яки хужалық-янгынга каршы ихтыяжларга су бирү өчен, линиянең озынлыгы 200 метрдан да артык түгел.

Бина һәм корылмаларның эчке сууткәргеч чөлтәрләре белән тышкы су чөлтәрләрен божралау рәхсәт ителми.

5.1.5. Торак пунктларның канализация системаларын проектлауны СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.04.01-85* "Эчке сууткәргеч һәм биналарны канализацияләү", СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар» СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм тәзү» (12 бүлек).

Көнкүреш суларын тәүлеклеклек уртacha су белән тәэмин итү, территориягә су сибүгә һәм яшел үсентеләргә су тотуны исәпкә алмыйча, тәүлеклеклек су куллануга тигез дәрәҗәдә кабул ителә.

Территориаль планлаштыру документларын эшләгәндә авыл торак пунктлары өчен тәүлеклеклек уртacha (бер елга) су бүлүнеге 1 кешегә 150 л/тәүлекенә кабул итү рәхсәт ителә.

Ағынты суларның чистарту корылмалары мәйданчыгын жылы чорда жилләр өчен, су агымы буенча түбәнрәк булган торак пунктның торак төзелешенә карата юнәлеш жилләре өчен аерым яктан урнаштырырга кирәк.

5.2. Авыл жирлеге халкының торак пунктлар чикләрендә урнашкан транспорт объектларында, өлеге объектларны урнаштыру буенча норматив ихтыяжын билгеләү буенча тәкъдимнәр

5.2.1. Торак пунктлар территориясендә урамнар һәм юллар чөлтәренен үткәрүчәнлек мөмкинлеге автомобиль пәштерү дәрәҗәсеннән чыгып билгеләнә.

2025 елга кадәр исәпләнгән вакытка авыл торак пунктлары өчен 1000 кешегә 440 автомобиль кабул итәргә кирәк.

5.2.2. Магистраль урамнарда һәм җайга салына торган хәрәкәт юлларында урта, зур һәм эре авыл торак пунктларында төзелгән территорияләр чикләрендә 200-300 метр интервалы булган юл йөрү өлеше (жир өсте) белән бер дәрәҗәдә жәяүлеләр кичү юлларын күздә тотарга кирәк.

5.2.3. Жәмәгать транспортның тукталыш пунктлары арасындағы ераклыкны – 400 – 600 метр, жәмәгать үзәге-урта, һәм зур авыл торак пунктлары чикләрендә 300 метр кабул итәргә кинәш ителә.

5.2.4. Торак пунктлар һәм жирле өһәмияттәге объектларга караган транспорт объектлары чикләрендә автомобиль юлларын проектлауны СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89* актуальләштерелгән редакциясе таләпләренә туры китереп башкарырга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм тәзү» (11 бүлек, күшымталар И, К, Л).

5.3. Торак төзелеше объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.3.1. Торак төзелеше һәм торак төзелеше төрләренең исәп-хисап курсаткечләре гамәлдәге һәм фаразлана торган социаль-демографик вазгыятыне һәм халыкның керем дәрәҗәсен исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.3.2. Торак төзелешенең характерына туры китереп, 11 таблицада китерелгән төзелеш төрләре бүләп бирелә.

11 нче таблица

№ т/б	Торак төзелеше тибы	Төзелеш характеристикалары
1	Азкатлы торак төзелеше	биеклеге 3 катка кадәр булган индивидуаль усадьба төзелеше; 3 катка кадәр биеклектәге блокланган торак йортлар төзү; биеклеге 4 катка кадәр булган күпфатирлы торак йортлар төзү;
2	Урта катлы торак төзелеше	5-8 катлы күпфатирлы торак йортлар төзү

Торак төзелешенең төрләрен бүлеп бири, аларны оештыруға карата таләпләрне билгеләү авыл жирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре белән гамәлгә ашырыла.

5.3.3. Торак пунктларны төзүнен норматив параметрлары 7 нче бүлекнен 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89 Актуальләштерелгән редакция таләбе буенча билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»

5.4. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтияжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.4.1. Авыл жирлеге халкының мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтияжын билгеләүне халыкның төрле социаль-демографик төркемнәренә булган ихтияжларын канәгатьләндөрү зарурилыгы нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.4.2. Әлеге объектларны урнаштыру башка шундай ук объектларның якынлыгын, транспорт элемтәләрен оештыруны, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары чөлтәре белән үзара бәйләнешне исәпкә алып башкарылырга тиеш.

5.4.3. Мәдәният, массакүләм ял, ял, физик культура һәм массакүләм спорт объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре күләмен проектлау бирeme нигезендә кабул итәргә кирәк.

5.4.4. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын белем бири мәктәпләренең һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренең спорт объектлары белән бергә алып бару рөхсәт ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфир цифrlы телевидение күмәк кабул итү системаларын урнаштыруны һәм бер үк вакытта өч элемтә операторы тарафыннан хезмәт күрсәту өчен кирәклө булган ябык эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элемтә чөлтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.5.2. Мәгълүматлаштыру һәм элемтә объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре мәйданын 12 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

12 нче таблица

№ т/б	Объектның исеме	Участок мәйданы
1	Почта элемтәсе бүлеге	700-1200 кв. метр
2	Автомат телефон станциясе	0,25 га

3	Тармаклы автомат телефон станциясе	0,3 га
4	Концентратор	40-100 кв. метр
5	Терәк-көчәйту станциясе	0,1-0,15 га
6	Блок-чыбыкли тапшырулар станциясе	0,05-0,1 га
7	Тавыш трансформатор подстанциясе	50-70 кв. метр
8	Кабельле телевидениенең техник үзәге	0,3-0,5 га

5.5.3. Элемтә предприятиеләре биналарын, заарлы, коррозияле-актив, күңелсез исле матдәләре һәм тузаннары бүлеп бирү чыганагы булган курше предприятиеләргә яки технологик процесслы объектларга карата, аларның санитар-яклау зоналарыннан читтә урнаштыру зарур.

5.5.4. Элемтә линияләрен урнаштыру «Элемтә линияләре өчен жир бүлеп бирү нормалары» СН 461-74 таләпләренә туры кiterеп башкарылырга тиеш.

5.6. Авыл жирлеге халкының көнкүреш калдықларын жыю һәм чыгару объектларында норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.6.1. Торак пунктларның торак зоналарында автомобиль транспорты өчен подъездлар белән тәэммин ителгән каты көнкүреш калдықларын жыю өчен контейнер мәйданчыклары урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

Контейнер мәйданчыкларының тиешле күләмен билгеләү өчен, контейнерлардан файдаланучы халык саныннан, калдыклар жыелу нормасыннан, калдыкларны саклау срокларыннан чыгып эш итәргә кирәк. Контейнерларның исәп-хисап күләме алар оешкан чорда калдыкларны фактта туплауга туры килергә тиеш.

5.6.2. Көнкүреш калдықларын жыю нормалары курсәткечләрен СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89*таләпләренә туры кiterеп кабул итәргә кирәк. «Шәһәр төзелеше. 13 нче таблицада китерелгән шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү.

Жыелган көнкүреш калдықларының исәп-хисап санын дайми (һәр 5 ел саен) факттагы мәгълүматлар буенча ачыкларга кирәк.

13 нче таблица

Көнкүреш калдықлары төрләре	Елына 1 кешегә көнкүреш калдықлары саны	
	кг	литр
Каты: су, канализация, үзәк жылышлык һәм газ белән тәэммин ителгән торак биналардан; башка торак биналардан	190-225 300-450	900-1000 1100-2000
Иҗтимагый биналарны исәпкә алып, каты көнкүреш калдықларының гомуми саны	280-300	1400-1500
Пычрак су чокырыннан сыек (канализация булмаганда)	-	2000-3500

5.6.3. Контейнер мәйданчыкпaryн торак йортлардан, балалар, дәвалау-профилактика учреждениеләреннән, спорт мәйданчыкпaryннан һәм халық ял итә торган урыннардан кимендә 20 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк.

5.6.4. Бер мәйданчыкта урнашкан чүп-чар өчен контейнерлар саны 5 контейнердан артмаска тиеш.

5.6.5. Үзәкләштерелгән ташландык суларны ағызу системасы белән тәэммин ителмәгән торак йорт территориясендә сыек көнкүреш калдыкпaryн жыю өчен ишегалды юынтыларын күздә тотарга кирәк.

5.7. Авыл жирлеге халкының тәзекләндерү һәм яшелләндерү объектларында норматив ихтыяжын билгеләу, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.7.1. Торак пункт тәзелеше чикләрендә төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләрнең ҹагыштырма авырлығы (тәзелеш территориясенең яшелләндерелгән булуы) 55% тан да ким булмаска тиеш.

Төрле билгеләнештәге яшелләндерелгән территорияләр астында гомуми һәм чикләнгән территорияләрне, агач һәм қуак үсентеләрен, торак пунктлар территорияләрендә урманнарны аңларга кирәк.

5.7.2. Торак пункттагы яшел үсентеләрне, аның планлаштыру структурасын һәм жирле шартларын исәпкә алып, бердәм система рөвешендә карарга кирәк. Торак пунктның яңа территорияләрен проектлаганды һәм реконструкцияләгендә гамәлдәге яшел үсентеләрне максималь рөвештә саклауны һәм куллануны күздә тотарга кирәк.

5.7.3. Гомуми файдаланудагы яшелләндерү объектлары мәйданнарын түбәндәге күләмдә алырга кирәк:

парклар-10 гектардан да ким түгел;
бакчалар-кимендә 3 га;
скверлар-0,5 га.

5.7.4. Торак пунктлар территориясендә тәзекләндерү һәм яшелләндерү объектларын урнаштыру принциплары, объектларың параметрларын, СНиП 2.07.01-89* актуальләштерелгән редакциясе нигезендә, кабул итәргә кирәк. «Шәһәр тәзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм тәзү»

5.8. Зиратларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.8.1. Бу бүлектә мәрхүмнең мәетен яки жәсәдләрен бирү юлы белән жирләү юлы белән традицион күмелгән зиратларны урнаштыруга карата таләпләр һәм рекомендацияләр китерелә.

5.8.2. Зират өчен жир участогы күләме 40 гектардан артмаска тиеш.

5.8.3. Зиратны урнаштырганда халық санының перспективалы үсешен, үлем коэффициентын, гамәлдәге зиратларың булуын, жир участогы нормасын исәпкә алырга кирәк.

5.8.4. Зиратларны торак пунктларың торак тәзелеше территориясенә карата жилле яктан урнаштырырга кирәк.

5.8.5. Яңа жирләү урыннары булдыру, гамәлдәге жирләү урыннарын реконструкцияләү экологик һәм санитар-гигиена экспертизасы уңай бәяләмәсе булганда мөмкин.

5.8.6. Авыл зиратларын торак, жәмәгать биналарыннан, спорт-сәламәтләндерү һәм санатор-курорт объектларыннан кимендә 50 метр ераклыкта урнаштырырга кирәк..

5.8.7. Зират өчен бирелгән участок түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш: торак пункттан, ачык сулыклардан һәм су ағымнарыннан капма-каршы якка авышлық булырга;

су басу зонасыннан читтә урнашкан; грунт суларының максималь торышы булган жир өслегеннән 2,5 метрдан да ким булмаган грунт суларының торышы дәрәҗәсенә ия булу; коры, пористый туфракка (комлы) 1,5 метр тирәнлектә һәм аннан да түбәнрәк, туфракның дымлылығы 6-18% чикләрендә.

5.8.8. Зиратлар территориясендә юл чөлтәрен, су сибу системасын, шахталар коеларын, тышкы яктылыкны күздә тотарга кирәк.

5.8.9. Жирләү участокларының күләмен 14 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

14 нче таблица

Бер дәрәжәдә бер урында жирләү саны	Жирләү участогы күләме	
	Киңлеге, метр	Озынлығы 1 метр
1	1,0	2,0
2	1,8	2,0
3	2,6	2,0
4	3,6 / 1,8	2,0 / 4,0
5	2,6	4,0
6	2,6	4,0

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәгө норматив хокукий актлар таләпләренә туры китереп өзөрләнде:

Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ; «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон; "Жирләү һәм жирләү эше турында" 12.01.1996 ел, № 8-ФЗ Федераль закон; "Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында" 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы; "2014 елга кадәр ижтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында" 2009 елның 26 гыйнварынданың 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары (30.05.2013 елга үзгәрешләр белән);

6.2. Нормативларны өзөрләгәндә түбәндәгө норматив документлар кулланылды: СП 42.13330.2011 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»; СП 31.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.02-84 * «Су белән тәэмин иту. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар»;

СП 32.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 2.04.03-85* «Канализация. Тышкы чөлтәрләр һәм корылмалар»; СП 59.13330.2012 актуальләштерелгән редакциясе СНиП 35-01-2001 "Биналар һәм корылмаларның аз хәрәкәтләнүче халық төркемнәре өчен үтемлелеге"; СанПин 42-128-4690-88 «Торак урыннар территорияләрен карап тоту буенча санитар кагыйдәләр»;

СанПин 2.1.1279-03 «Зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыру һәм карап тотуга гигиеник таләпләр»;

№ 11-01-2002 «Россия Федерациясендә зиратларны карап тоту һәм жирләүтәртибе турында тәкъдимнәр»;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 ел, 27 декабрь, 1071 нче карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлаштыру буенча республика нормативлары;

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районның шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативлары.

6.3. Нормативларны өзөрләгәндә исәпкә алынды:

авыл жирлегенең административ-территориаль бүленеше;

авыл жирлегенең социаль-демографик составы һәм халык тыгызлығы;

табигать-климат шартлары;

Актаныш муниципаль районы Иске Кормаш авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеш программалары;

авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеше фаразы;

жирле үзидарә органнарының һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре;

6.4. Жирлекнең жирле өһәмияттәге объектлары исемлеге, алар өчен нормативларның төп өлешендә авыл жирлеге халкының тәэмин ителешенен минималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый

объектларның авыл жирлеге халкы өчен максималь рөхсөт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнгән, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 29.2 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән таләпләр, шулай ук нормативлар проектын эшләүгә техник йөкләмә белән билгеләнгән.